

**Rohkunborri
nasjonalparkstyre**

Besøksadresse
Veksthuset Setermoen
Altevannsveien 7
9365 Bardu

Postadresse
Statens Hus
9815 Vadsø

Kontakt
Sentralbord +47 78 95 03 00
Direkte 77642209+47 91 57 64 45
isbje@fylkesmannen.no

Bardu motorferdsselforening

Saksbehandler Ida Steien Bjerka

Vår ref. 2021/723 - 432.3

Dato 19.01.2021

Innvilget dispensasjon fra verneforskriften for Rohkunborri nasjonalpark til motorferdsel med snøskuter til merking av dispensasjonstrasé til Geavdnjajávri.

Vedtak

I medhold av Rohkunborri nasjonalparkstyre sitt vedtak om delegering, jfr. vedtak av 1.3.2016 innvilges søknad om tillatelse til å bruke snøskuter for nødvendig transport av utstyr og stikker for merking av dispensasjonstrasé fra grensen til Rohkunborri nasjonalpark (Bihppáš) fram til neset mellom Eartebealjávri og Geavdnjajávri. Vedtaket er fattet i medhold av forskrift for Rohkunborri nasjonalpark av 25. februar 2011 § 3 pkt 6.1 og naturmangfoldlovens § 48, jfr. § 77. Selve merkingen skjer i medhold av § 3 pkt. 1.2b.

Vedtaket er fattet med følgende vilkår:

1. Formålet med kjøringen er merking av/stikking av dispensasjonstrasé fra Bihppáš fram til stoppskilt ved neset mellom Eartebealjávri og Geavdnjajávri og innsamling av merker/stikker etter sesongen.
2. Tillatelsen gjelder tur-retur hhv en tur i perioden fra 1. mars t.o.m. 15. mars 2021, og en tur i perioden fra 20. april t.o.m. 10. mai 2021. Dato for kjøring skal påføres denne tillatelsen før kjøring, og skal bringes med under kjøring.
3. Tillatelsen gjelder for bruk av inntil 2 snøskutere på snødekt mark fra nasjonalparkgrensen etter avtalt trasé til Bardu jeger- og fiskerforening sin hytte ved Geavdnjajávri.
4. Det skal meldes ifra til oppsynet senest dagen før turen tar til. Dette kan gjøres på e-post til torbjorn.berglund@miljodir.no eller per melding til: 91622022.

Tillatelsen gjelder ikke unødvendig kjøring, for eksempel kjøring rundt på isen for å fiske. Tillatelsen gjelder ikke kjøring på barmark.

Før kjøringen kan gjennomføres må det også foreligge en dispensasjon fra motorferdselloven. Søknad om dette behandles av Bardu kommune.

Vedtaket kan påklages innen tre uker til nasjonalparkstyret. Miljødirektoratet er klageinstans dersom vedtaket opprettholdes.

Søknaden

Viser til søknad mottatt på e-post 14.1.2021.

Bardu Motorferdsforening søker om tillatelse til å kjøre med to snøskutere etter godkjent løypestrase mellom Ousto og Æertebeal. Formålet med kjøringen er merking/stikking og skilting av traseen etter oppdrag fra Bardu kommune.

Saksopplysninger

Dispensasjonstraseen over Bihppáš fra nasjonalparkgrensen og fram til Eartebealjávri – Geavdnjajávri merkes årlig. Dette oppdraget har tidligere blitt gjennomført av Bardu motorferdsforening. Foreningen har søkt om dispensasjon til gjennomføring av merkingen også i år.

Regelverket for nasjonalparken

Rohkunborri nasjonalpark ble vernet ved kongelig resolusjon 25. februar 2011. Formålet med nasjonalparken er å bevare et stort naturområde med et særegent landskap for å sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander i et vidt spenn av naturtyper fra frodige gråor-heggeskoger,

urskogspreget bjørkeskog og høgstaudeskoger, store våtmarksområder og ferskvannsmiljø med opprinnelig dyre- og plantesamfunn til alpine naturtyper med canyon i Sør-dalen. Fjellreven er en art det skal tas spesielt vare på.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Nasjonalparken har en egen forskrift. Motorferdsel til lands, til vanns og i lufta under 300 meter fra bakken er forbudt jfr. forskriften § 3 pkt 6.1. Videre er verneområdet i følge § 3 pkt 1.1 "...vernet mot inngrep av enhver art...". Pkt 1.2 b sier allikevel at pkt 1.1 ikke er til hinder for: "Vedlikehold av eksisterende stier, skiløyper, skilt, bruer og liknende i samsvar med forvaltningsplan". Det tolkes dithen at merkingen av denne traseen kommer inn under dette punktet ettersom traseen var etablert lenge før vernet, og at bruken av denne tidligere ble avklart med Direktoratet for naturforvaltning.

Naturmangfoldlovens § 48 gir hjemmel for å gi dispensasjon fra et vernevedtak for tiltak som ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Søknaden er derfor vurdert i forhold til § 48 i naturmangfoldloven. Styret kan etter nye vedtekter gi forvalter myndighet til å treffe vedtak i saker av kurant karakter. Med kurant karakter menes blant annet saker der det dreier seg om fornying av dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget, og forutsetningene er tilnærmet uendret.

Naturmangfoldloven (§ 7) viser også til at prinsippene i loven §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak etter om dispensasjon etter Naturmangfoldloven § 48. Dette gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Vurdering

Før planarbeidet med Rohkunborri nasjonalpark startet opp var det etablert en praksis at det ble gitt dispensasjon fra motorferdselloven for å kjøre snøskuter for transport av utstyr for overnatting i forbindelse med fiske på isen på Ear-tebealjávri og Geavdnjajávri. Dispensasjonen ble gitt til personer med alder over 70 år eller med hjemmel i 5b i motorferdselloven som gjelder funksjonshemmede. Dispensasjonene ble gitt for kjøring etter en bestemt trase fra Altevátn over høydedraget Bihppáš og ned til kanten av Ear-tebealjávri, et vatn som ligger i forlengelsen av Geavdnjajávri i øst. Det ble gitt tillatelse til to turer hvert år pr søker.

Når Fylkesmannen meldte oppstart på planarbeidet med nasjonalparken var dette området opprinnelig ikke med i nasjonalparkplanen (St.melding 62 199192). Bardu kommune tok imidlertid initiativ til at planene ble utvidet slik at Geavdnjajávri - Eartebealjávri også ble med i forslaget til nasjonalpark, og nå inngår i nasjonalparken som ble vedtatt i Kgl. res. 25.2.2011.

Under planarbeidet var skutertrafikken over Bihppáš et tema som ble diskutert. Folk i Bardu var skeptisk til å innlemme Geavdnjajávri i nasjonalparkplanen fordi man var redd for å miste denne muligheten for transport til isfiske på Geavdnjajávri- Eartebealjávri. I dialogen med brukere under planarbeidet ble det formidlet at dette skulle man finne en løsning på. Dette ble også avklart med Direktoratet for naturforvaltning under planarbeidet, og det ble opprettet et eget punkt i forskriften som gir hjemmel til å tillate bruk av beltekjøretøy på snødekket mark for nødvendig transport for fiske i Geavdnjajávri-Eartebealjávri etter trase i henhold til forvaltningsplanen. Det ble også formidlet at det måtte legges opp til en restriktiv praksis når området ble vernet som nasjonalpark. Forvaltningsplan for nasjonalparken foreligger ennå ikke men arbeidet er i gang.

I høringsdokumentet for forslaget til nasjonalparken var det en skisse til forvaltningsplan med følgende tekst for dette temaet: «Forslaget til forskrift for nasjonalparken åpner for at det skal kunne gis dispensasjon fra verneforskriften til bruk av snøskuter på vinterføre for nødvendig transport av båt og utstyr i forbindelse med fiske på Geavdnjajávri. Antall dispensasjoner skal begrenses og transporten skal skje etter bestemte traseer i henhold til forvaltningsplanen. Arbeidet med forvaltningsplan skal avklare nærmere hvordan denne aktiviteten skal reguleres. Det skal tas spesielt hensyn til formålet med nasjonalparken og å redusere konflikt med andre brukere». Før nasjonalparken ble opprettet var altså traseen i bruk for isfiske. Den ble også merket med stikker fra Altevatn til Eartebealjávri. Merkingen vil også nå kunne bidra til kanalisering av trafikken og bidrar til at folk kan ta seg over fjellet på en trygg måte, og samtidig følge samme trase og på den måten plasserer støyen i et begrenset område.

På bakgrunn av dette kan det vurderes å gi tillatelse til bruk av snøskuter over Bihppáš for merking av dispensasjonstraseen til Eartebealjávri etter § 48 i Naturmangfoldloven.

Naturmangfoldloven (§ 7) viser også til at prinsippene i loven §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak etter om tillatelser etter verneforskrifter. Dette gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved

miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Siden det allerede er etablert en tradisjon med bruk av snøskuter i området er det ikke aktuelt å bruke føre-var prinsippet. Det legges opp til en mer restriktiv praksis enn det som har vært tilfelle frem til nasjonalparken ble vedtatt. Dette vil føre til en mindre samlet belastning på området. Det vil trolig på sikt føre til en utvikling som reduserer motorferdselen i området. Det vurderes slik at tiltaket ikke vil forringe miljøet jfr § 11 så lenge ferdselen skjer på snødekt mark. Bruk av snøskuter til tiltaket vil være den mest hensiktsmessige metoden. Søknaden er vurdert i forhold til påvirkninger på verneformål og verneverdier i nasjonalparken.

Bruk av snøskuter på snødekt mark vil ikke skade verneverdier knyttet til vegetasjon. Det er usikkert når snøen smelter i det området, og det kan oppstå førefall og bli barmark allerede i april. Det er derfor viktig at den merkede traseen følger lende med godt snødekke og at stikkene tas inn i tide. For å unngå at kjøringen medfører skade på vegetasjon må det settes vilkår om at tillatelsen kun gjelder kjøring på snødekket mark og ikke skader vegetasjonsdekket. Det foreligger ikke kunnskap om at det er hekke- eller yngleplasser for sjeldne arter langs den traseen det skal merkes. Det vurderes slik at merkingen ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig eller stride mot nasjonalparkens formål med å ta vare på naturverdier.

Det er også en del av formålet at allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Trafikk fra snøskuter kan forstyrre friluftsliv. Skutertrafikken over Bihppáš har vært et hjelpemiddel for at folk med funksjonshemninger også kan få oppleve isfisket på Geavdnjajávri og nyte friluftslivet her. Den innfallsporten som brukes mye av turgåere i denne delen av nasjonalparken går via Stordalen. Merkingen vil imidlertid medvirke til at ferdselen kan gjøres på en trygg måte i område hvor det kan bli mye dårlig vær. Traseen brukes også noe av funksjonsfriske folk på ski der løypa bidrar til en lettere ankomst fra Altevratn til Eartebealjávri.

Sesongen 2012 gjennomførte SNO merkingen av denne traseen for å se nærmere på praksisen. Det er imidlertid ingenting i veien for at motorferdselsforeningen fortsatt kan gjøre denne jobben. Rohkunborri nasjonalparkstyre har gjort vedtak om at stoppskiltet kan flyttes til området mellom Eartebealjávri og Geavdnjajávri. Når merkingen/stikkene skal samles inn i slutten av sesongen nærmer det seg kalvingstid. Før turen bør det derfor tas kontakt med reindriftsutøvere i området.

På grunnlag av denne drøftingen vurderes det til at søknaden ikke påvirker verneverdiene i nasjonalparken nevneverdig eller strider mot vernevedtakets formål. Søknaden innvilges derfor med vilkår.

Dato for kjøring:

Med vennlig hilsen

Ida Steien Bjerka
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten underskrift.

Kopi til:

Fjelltjenesten v/Albert Fosli

Fjelltjenesten v/Kjetil Letto

Fjelltjenesten v/Fredrik Jenssen

SNO v/Emil Halvorsrud

SNO v/Torbjørn Berglund

Bardu kommune

Postboks 401 9360 BARDU

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Statens Hus 9800 VADSØ